

Validace nových ELISA souprav na stanovení obsahu kaseinu a hovězího sérového albuminu

Gabrovská D.¹, Hanák P.¹, Rysová J.¹, Šturm F.², Tomková K.², Šafářová P.², Dvorská P.², Nesládková K.¹, Hušková M.¹

¹) Výzkumný ústav potravinářský Praha, v.v.i.

²) SEDIUM RD, s.r.o.

V rámci projektu 2B06138 "Metody stanovení alergenních složek v potravinách" byly vyvinuty, validovány a zkompletovány 2 ELISA soupravy kompetitivního typu a jednotného formátu na stanovení mléčného kaseinu a hovězího sérového albuminu. Obě soupravy budou sloužit ke stanovení alergenních složek v potravinách, jak je požadováno Vyhláškou č. 101/2007 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků. Stanovení přítomnosti hovězího sérového albuminu může sloužit i ke kontrole uváděného složení masných výrobků.

ELISA souprava pro stanovení kaseinu

antigen – Casein from bovine milk, kat. č. C - 5890, Sigma - Aldrich

ELISA souprava kompetitivního typu

Deska s víčkem: 12 stripů po 8 jamkách v rámečku, dodavatel Dialab, jamky jsou potaženy specifickou polyklonální protilátkou.

Standardy: 5 standardních roztoků obsahujících kasein s koncentracemi 0; 0,1; 0,3; 1,0 a 3,0 µg/ml

Kontrolní vzorky: 2 kontrolní vzorky s hodnotami obsahu kaseinu 0 a 0,5 µg/ml

Extrakční pufr: pufr obsahující borát a stabilizátory

Biotinylovaný kasein: roztok biotinylovaného kaseinu v pufru obsahující fosfát a stabilizátory

Koncentrát konjugátu: koncentrát konjugátu HRP - STR ve fosfátovém pufru se stabilizátory

Chromogenní substrát TMB (tetramethylbenzidin)

Stop roztok: 2M kyselina chlorovodíková

Koncentráty pufrů na ředění konjugátu

Koncentrát promývacího roztoku: fosfátový pufr s detergenty

Princip stanovení

V jamkách destičky, které jsou pokryty specifickou protilátkou je smíchán vzorek s kaseinem značeným biotinem, při následné inkubaci dochází k navázání kaseinu na stěny jamek. Kasein ve vzorcích a biotinylovaný kasein soutěží o omezený počet vazebných míst na protilátce proti kaseinu. Po inkubaci jsou jamky promyty a do jamek je přidán konjugát křivočerné peroxidázy se streptavidinem (HRP-STR). Po následné inkubaci jsou jamky promyty a na jamkách navázaná peroxidáza je detekována přidávkem chromogenního substrátu (TMB). Intenzita vzniklého zbarvení je nepřímo úměrná koncentraci kaseinu ve standardech a vzorcích.

Příprava vzorku

Extrakce 1,0 g vzorku v 10 ml extrakčního pufru po dobu 5 minut, za stálého třepání. Vzorky potravin obsahující maso je nutné během extrakce ohřát na 70 °C. Extrakt je následně odstředěn a supernatant použit přímo na stanovení ELISA metodou.

Parametry soupravy – byly stanoveny a testovány

Limit detekce	0,024 µg/ml	0,24 mg/kg
Limit stanovitelnosti	0,130 µg/ml	1,3 mg/kg

Opakovatelnost: testována **ve stanovení** (nemléčné matrice byly kontaminovány přidávkem kaseinu a analyzovány ve 25 jamkách); **vliv extrakce** (5 nezávislých extrakcí 2 potravin s přirozeným obsahem kaseinu); **mezi stanoveními** (nemléčné matrice byly kontaminovány přidávkem kaseinu, rozdělány na alikvoty, skladovány při -25 °C a analyzovány v několika pokusech lišících se použitými složkami soupravy)

Správnost: standardní přídavek (nemléčné matrice byly kontaminovány přidávkem kaseinu na 2 hodnoty koncentrace a analyzovány); **vliv ředění** (vzorky obsahující kasein byly ředěny roztokem nulového standardu a analyzovány)

Testování nulových matic: analyzována řada potravinových nemléčných matic pokrývajících základní suroviny pro výrobu potravin (olej, cukr, mouka, vejce, ryby, maso, kakao, koření)

Zátěžové testy a testy stability: drift (sledování vlivu doby prodloužení 10, 20, 30 a 40 minut v pipetování); **tepelné zátěžové standardů** (teplota 8 °C a 37 °C po dobu 7, 14, 21 a 28 dní), **konjugátu** (teplota 8 °C a 37 °C po dobu 5 a 8 dní) a **biotinylovaného kaseinu** (8 °C a 37 °C po dobu 3 a 5 dní); **celé soupravy** (teplota 8 °C, -25 °C a 37 °C po dobu 4 a 7 dní); byl proveden **test odpařování kapalných komponent soupravy** (kapalné komponenty soupravy byly za laboratorní teploty (18 - 25 °C) otevřeny a ponechány stát po dobu 180 minut, po uplynutí doby bylo provedeno stanovení a porovnání s referenční soupravou) a **test překlopení soupravy** (všechny kapalné komponenty v soupravě byly překlopeny dnem vzhůru a takto skladovány po dobu 3 dnů při teplotě 8 °C, po uplynutí doby bylo provedeno stanovení spolu s referenční soupravou)

Bylo provedeno mezilaboratorní testování (8 laboratoří), souprava je komerčně dostupná.

ELISA souprava pro stanovení hovězího sérového albuminu

antigen - BSA - Serva kat. č. 11930, Albumin bovine fraction V, pH 7.0

Provedeno testování specifity vybrané protilátky – ovčí, kozí, vepřový albumin – nedetekována žádná zkřížená reakce

ELISA souprava kompetitivního typu

Deska s víčkem: 12 stripů po 8 jamkách v rámečku, dodavatel Dialab, jamky jsou potaženy specifickou polyklonální protilátkou.

Standardy: 5 standardních roztoků BSA v pufru obsahujícím Tris a stabilizátory s koncentracemi 0; 0,3; 1,5; 6,0 a 30 µg/ml

Kontrolní vzorky: 2 kontrolní vzorky s hodnotami 0 a 5 µg/ml

Koncentrát extrakčního pufru: pufr obsahující Tris a stabilizátory

Koncentrát konjugátu: koncentrát konjugátu BSA s peroxidázou ve fosfátovém pufru se stabilizátory

Chromogenní substrát TMB

Stop roztok: 2 M kyselina chlorovodíková

Pufr na ředění konjugátu: fosfátový pufr se stabilizátory

Koncentrát promývacího roztoku: fosfátový pufr s detergenty

Princip stanovení

V jamkách destičky, které jsou pokryty komerční protilátkou, je smíchán vzorek s konjugátem BSA-HRP (horse radish peroxidase), při následné inkubaci dochází k navázání BSA na stěny jamek. BSA ve vzorcích a BSA v konjugátu soutěží o omezený počet vazebných míst na protilátce proti BSA. Po následné inkubaci jsou jamky promyty a na jamkách navázaná peroxidáza je detekována přidávkem chromogenního substrátu (TMB). Intenzita vzniklého zbarvení je nepřímo úměrná koncentraci BSA v roztocích standardů a vzorcích.

Příprava vzorku

Extrakce 0,5 gramu pevného nebo 0,5 ml kapalného vzorku v 5 ml extrakčního pufru. Extrakce probíhá po dobu 30 minut za stálého třepání. Po skončení extrakce je vzorek odstředěn po dobu 10 minut, supernatant je odebrán přímo na stanovení ELISA metodou.

Parametry soupravy – byly stanoveny a testovány

Limit detekce	0,020 µg/ml	0,2 mg/kg
Limit stanovitelnosti	0,370 µg/ml	3,7 mg/kg

Opakovatelnost: testována **ve stanovení** (matrice bez přirozeného obsahu BSA byly kontaminovány přidávkem BSA a analyzovány ve 25 jamkách); **vliv extrakce** (3 nezávislé extrakce 3 matic s přirozeným obsahem BSA); **mezi stanoveními** (3 matrice s přirozeným obsahem BSA byly extrahovány, extrakt rozdělán na alikvoty, které byly skladovány při -25 °C a analyzovány v pokusech lišících se použitými složkami soupravy)

Správnost: standardní přídavek (matrice bez přítomnosti BSA byly kontaminovány definovaným přidávkem BSA na 2 hodnoty a analyzovány); **vliv ředění** (matrice obsahující BSA byly ředěny extrakčním pufrům a analyzovány)

Testování nulových matic: analyzována řada potravinových matic pokrývajících základní suroviny, u kterých lze předpokládat nulový obsah BSA pro výrobu potravin (olej, cukr, mouka, rýže, ovesné vločky, džus, pivo, hořčice, ryby, maso vepřové a kuřecí)

Zátěžové testy: drift (sledování vlivu doby prodloužení 10, 20, 30 a 40 minut v pipetování), **vliv teploty inkubace na stanovení BSA** (testován vliv teplot inkubace při 18 °C, 22 °C, 25 °C a 37 °C), **tepelné zátěžové standardů** (roztoky standardů byly rozdělány na alikvoty a skladovány při teplotách 8 °C a 37 °C po dobu 7, 14, 21 a 28 dní a byly analyzovány, ostatní složky soupravy byly skladovány při 8 °C); **nakoutovaných desek** (desky byly skladovány při teplotách 8 °C a 37 °C po dobu 7, 14, 21 a 28 dní a analyzovány); **celé soupravy** (skladování při teplotách 8 °C, -20 °C a 37 °C po dobu 4 a 7 dní); **test odpařování kapalných komponent soupravy** (kapalné komponenty soupravy byly za laboratorní teploty (18 - 25 °C) otevřeny a ponechány stát po dobu 180 minut, po uplynutí doby bylo provedeno stanovení a porovnání s referenční soupravou) a **test překlopení soupravy** (všechny kapalné komponenty v soupravě byly překlopeny dnem vzhůru a takto skladovány po dobu 3 dnů při teplotě 8 °C, po uplynutí doby bylo provedeno stanovení spolu s referenční soupravou)

Bylo provedeno mezilaboratorní testování (8 laboratoří), souprava je komerčně dostupná.